

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ในครั้งนี้ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 จำนวน 669 คน จากสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 223 โรงเรียน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ดังนี้

- 1.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก 161 แห่ง
- 1.2 สถานศึกษาขนาดกลาง 55 แห่ง
- 1.3 สถานศึกษาขนาดใหญ่ 7 แห่ง

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 40) สุ่มอย่างง่ายผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 168 คน สุ่มอย่างง่าย ครูผู้สอน จำนวน 168 คน และสุ่มอย่างง่ายเป็นคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 168 คน ได้กลุ่มตัวอย่างรวม 504 คน แยกตามขนาดโรงเรียน ดังนี้

2.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 113 โรงเรียน สุ่มอย่างง่ายผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 113 คน สุ่มอย่างง่ายครูผู้สอน จำนวน 113 คน และสุ่มอย่างง่ายเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 113 คน ได้กลุ่มตัวอย่างรวม 339 คน

2.2 สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 48 โรงเรียน สุ่มอย่างง่ายผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 48 คน สุ่มอย่างง่ายครูผู้สอน จำนวน 48 คน และสุ่มอย่างง่ายเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 48 คน ได้กลุ่มตัวอย่างรวม 144 คน

2.3 สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 7 โรงเรียน สุ่มอย่างง่ายผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คน สุ่มอย่างง่ายครูผู้สอน จำนวน 7 คน และสุ่มอย่างง่ายเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน ได้กลุ่มตัวอย่างรวม 21 คน ตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม
สถานภาพ								
ผู้บริหาร	161	55	7	223	113	48	7	168
ครูผู้รับผิดชอบ	161	55	7	223	113	48	7	168
คณะกรรมการ	161	55	7	223	113	48	7	168
รวม	483	165	21	669	339	144	21	504

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert Rating Scale) จำนวน 55 ข้อ

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการสร้างแบบสอบถามผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการประกันคุณภาพและการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างเครื่องมือและเทคนิคในการรวบรวมข้อมูล จากเอกสาร ตำรา เกี่ยวกับการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการประเมินผล
3. สร้างแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของ ลิเคิร์ต (Likert Rating Scale)
4. นำแบบสอบถาม เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาความเหมาะสมเบื้องต้น
5. ปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่องตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คนตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้
  - 5.1 นายปรีชา เตือนนิต ก.สม. (หลักสูตรและการสอน) ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 พิจารณาด้านภาษาและโครงสร้าง
  - 5.2 นายสุรสิทธิ์ สิทธิอมร ก.สม. (การวิจัยทางการศึกษา) ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านเหล่าใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 3 พิจารณาด้านสถิติที่ใช้ในการวิจัย
  - 5.3 นายสันติ อุดมสารเสวี ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนชุมชนบ้านพอกใหญ่ไทยสมบูรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 พิจารณาด้านการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
6. ปรับปรุงแก้ไข แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ กับกลุ่มเทียบเคียง 2 – 3 คน โดยสัมภาษณ์เพื่อหาความบกพร่องและความเหมาะสมตามประจักษ์

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 จำนวน 60 ชุด

8. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่า
สัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 96) ได้ค่า
ความเชื่อมั่น .98

9. สร้างเครื่องมือฉบับจริง แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อ
นำมาศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยจะได้ดำเนินการดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึง ผู้บริหาร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม
จำนวน 504 คน

2. ประสานงานกับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความ
อนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีนำไปเก็บรวบรวมด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

1.1 ตรวจสอบและให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ

ระดับการปฏิบัติ	ค่าคะแนนที่ให้
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

1.2 นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ SPSS for Windows Version 11.0 เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.3 นำผลการวิเคราะห์ที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

ค่าเฉลี่ย	ระดับการปฏิบัติ
4.51 – 5.00	มากที่สุด
3.51 - 4.50	มาก
2.51 - 3.50	ปานกลาง
1.51 - 2.50	น้อย
1.00 - 1.50	น้อยที่สุด

1.4 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ แปลผล

2. เปรียบเทียบการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งกวด้านักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนกร เขต 3 ที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน โดยใช้ F-test ชนิดการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of variance) เมื่อพบค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่เปรียบเทียบกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะเปรียบเทียบตัวแปรเป็นรายคู่เพื่อวิเคราะห์หาความแตกต่าง โดยใช้วิธีการ Scheffe' test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ SPSS for Windows Version 11.0 ตามประเด็นในวิเคราะห์ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean : $\bar{X}$)

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่มีขนาดของ
โรงเรียนต่างกัน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน โดยใช้ F-test ชนิดการวิเคราะห์ความ
แปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of variance)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY